

Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»

Експозиційний комплект до журналу «Нові надходження» № 8/2014

Бібліотечний вісник

Випуск № 4

До користувачів шкільної електронної бібліотеки «ШБІЦ-інфо»

Закінчуються літні канікули і в школах розпочинається підготовка до нового навчального року. Ми теж долучаємося до загальних турбот і відновлюємо випуски експозиційного комплексу «Бібліотечний вісник». З другого півріччя до нас приєдналася чимала група нових передплатників, які вперше побачать наш Вісник. Виникнуть питання щодо його мети, структури, форми подачі матеріалу, правил користування тощо.

Насамперед акцентуємо увагу нових користувачів на тому, що Вісник є додатком до журналу «Нові надходження». Останній входить до комплексу шкільної електронної бібліотеки «ШБІЦ-інфо». Його головним завданням є інформування користувачів про нові документи, які надійшли до електронної бібліотеки в складі чергового випуску журналу. Відповіді на решту питань можна знайти на компакт-диску (папка «Портфель»), який надходить з журналом. Правила користування Вісником постійно друкуються на його другій сторінці.

Модернізована електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» на сьогодні стала першою і поки єдиною інформаційною системою, яка професійно вирішує завдання інформаційного забезпечення школи. Нещодавно вона отримала гриф Міністерства освіти і науки України «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах».

Наказом МОН України від 05.08.2014 р. № 900 розпочато експериментальне впровадження бібліотеки в школах, методичних підрозділах органів управління освітою, інститутах післядипломної педагогічної освіти. Визначено перелік закладів, яким надано статус експериментальних. Прийнято програму реалізації і впровадження інноваційного проекту на період 2014–2017 років.

Найближчими місяцями бібліотека буде збагачена додатковими інструментами інформаційного обслуговування учасників навчально-виховного процесу. Йде робота над підготовкою до випуску ще одного експозиційного комплексу «Навчальний навігатор». З його виходом у світ учителі та школярі будуть наочно ознайомлюватися з матеріалами, які містяться в електронній бібліотеці і можуть бути використані для вивчення предметних навчальних тем у кожному наступному місяці.

Подальший розвиток і наповнення електронної бібліотеки прямо залежить від зусиль фахівців: педагогів, методистів, науковців. Технологія «ШБІЦ-інфо» дозволяє необмежено накопичувати, систематизувати, зберігати та надавати до використання сучасні педагогічні доробки, ділитися передовим досвідом. Запрошуємо педагогів-ентузіастів до спільної праці!

Керівник проекту

Ю.М. Зражевський

► Стор. 1

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ

1. Експозиційний комплект «Бібліотечний вісник» (далі — Вісник) супроводжує комп'ютерну бібліотечно-інформаційну систему «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо». Комплект додається до журналу «Нові надходження». Видання забезпечує періодичні надходження нової інформації до загальноосвітніх та інших навчальних закладів галузі освіти, методичних підрозділів органів управління.

2. Вісник призначений для наочної експозиції змістового наповнення чергового номера журналу, оперативного доведення інформації до широкого кола користувачів: керівництва, педагогічного колективу, учнів, допоміжного персоналу, батьків.

3. Вісник слугує першою ланкою в ланцюжку пошукового апарату для ідентифікації потрібних документів. Після ознайомлення з Вісником користувачі звертаються до електронної бібліотеки для пошуку текстів документів.

4. Вісник складається з 18-ти сторінок. Перші три із них — редакційні і призначені для інформування читачів про Вісник. На інших сторінках подається анотована інформація про нові документи, які надійшли до електронної бібліотеки в поточному місяці (нові надходження).

5. Інформація у Віснику розміщена за чотирма розділами, які відповідають підсистемам Інформаційного фонду: навчального процесу; виховного процесу; розвивального процесу; адміністративного управління школою. Кожний розділ помічений кольоровою плашкою. Крім назви розділу плашка містить назву виду інформації.

6. Розділ і вид інформації ідентифікують документ за класифікацією шкільної інформаційної сфери. Умовно, вони відповідають на питання «**До якого напрямку** шкільної діяльності належить поданий документ?». Наприклад, документ належить до навчального процесу, навчальної інформації (див. кольорову плашку).

7. Кожний документ супроводжується піктограмою. Остання забезпечує образне трактування публікації і дає відповідь на питання «**Для якої роботи** призначений документ?». Наприклад, піктограма і напис «Біологія» означають, що документ призначений для навчальної роботи з названого предмета. Інший приклад, піктограма і напис «Методична робота» свідчать, що документ спрямовується для методичної роботи у прив'язці до розділу (навчального, виховного чи розвивального процесів).

8. На сторінці 2 Вісника друкується документ «Призначення публікацій». У ньому подається список учасників навчально-виховного процесу, яким безпосередньо спрямовуються документи. Для кожного учасника вказуються номери сторінок, на яких розміщені потрібні документи. Призначення публікацій містить у собі відповідь на питання «**Кому адресовано** документ?»

9. Змістове наповнення публікації про документ вміщує: інформацію про автора, вид і назву документа, коротку анотацію, перелік додатків до документа. Особлива увага приділяється повному інформуванню читачів про додатки до документів як такі, що акумулюють багато корисної інформації для учасників навчально-виховного процесу.

10. У Віснику подаються анонси особливо значущих знаменних і пам'ятних дат, державних і релігійних свят, які відзначатимуться в наступному місяці. Такі анонси мають помітку «З Календаря знаменних дат за минулий місяць». Це означає, що в згаданому Календарі міститься розширена підбірка інформації для підготовки до відзначення вказаних подій.

► Стор. 2

ПОКАЖЧИК документів за призначенням

	Стор.
Директору школи	8–9, 17
Заступнику директора з виховної роботи	7
Заступнику директора з навчальної роботи	17
Усім вчителям	17
Учню	4–7, 10–13
Викладачу курсу «Основи журналістики»	14
Вчителю англійської мови	10,
Вчителю біології	10–11
Вчителю інформатики	12
Вчителю історії	12
Вчителю початкових класів	14
Вчителю природознавства	15
Вчителю української літератури	15–16
Вчителю фізики	12, 16
Бібліотекарю	4–7
Педагогу-організатору	4–7

Адресні реквізити редакції

Український інститут нормативної інформації
01042, м. Київ 42, вул. П.Лумумби 4/6, корпус «В», оф. 1103
тел. (044) 528-52-90, E-mail: pasport01@ukr.net
Герасименко І.М.

Для детальнішого ознайомлення:
www.libcenter.com

► Стор. 3

З Календаря знаменних дат.
Вересень 2014 р.

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

1 вересня Україна святкує День Знань

День знань — день початку навчального року в Україні та деяких інших країнах. Відзначається 1 вересня. Державним святом його було проголошено 1 вересня 1984 року Верховною Радою СРСР.

Для першокласників це «Свято Першого дзвоника», для всіх інших — початок нового навчального року. Часто цей день називають просто «Перше вересня» чи «День першого вересня».

Щороку, 1 вересня для хлопців і дівчат України відкриваються двері численних шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів, технікумів. Але чому саме 1 вересня, а не 10, 15 або 1 жовтня ми розпочинаємо новий навчальний рік? Ця традиція

прийшла до нас у XV столітті з Візантії, де 1 вересня відзначали настання нового (не тільки навчального) року. У цьому святкуванні був і духовний, і світський зміст. Духовний — тому, що візантійські богослови та мислителі припускали, що Бог приступив до створення світу саме 1 вересня, а значить, із цього дня почався і сам час. Світський зміст полягав у тому, що до вересня закінчувалися всі польові роботи. Одружившись із останньою візантійською принцесою, великий князь Іван III у 1492 році оголосив 1 вересня початком нового року (новоліття), зробивши його офіційним церковно-державним святом.

З 1700 року цивільний Новий рік указом Петра Великого стали святкувати 1 січня. Однак церковний і сільськогосподарський календарі залишилися колишніми. Тим більше, що привести дітей (навіть дворянських) із села в міські навчальні заклади до закінчення жнив було неможливо.

З Календаря знаменних дат.
Вересень 2014 р.

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

245 років від дня народження Івана Котляревського

Іван Котляревський — український письменник, поет, драматург, громадський діяч.

Народився 9 вересня 1769 року в родині канцеляриста міського магістрату в Полтаві. Нерідко хлопцю доводилося вдовольнятися лише шматком хліба й ходити босим, але жива й весела вдача допомагала йому зносити домашні нестатки. Невеликий будинок Котляревських стояв неподалік від собору. З нього відкривався чудовий краєвид: серед луків вилялася тихенька річка Ворскла, а далі синіли ліси. У серпні 1845 року, через сім років після смерті Котляревського, Т. Шевченко, перебуваючи в Полтаві, намалював цей історичний будиночок. Малюнок зберігся до сьогодні.

Діставши початкову освіту, як водилося тоді, у місцевого дяка, десятирічний Іван Котляревський у 1780 році пішов учитися в семінарію в Полтаву. У ній майбутній письменник ґрунтовно вивчав латинську, німецьку, французьку та російську мови (польську вивчав сам), а також риторичку, піїтику, богослів'я, арифметику, західноєвропейські й античну літератури, зокрема твори Вергілія. Захопившись віршуванням, він до будь-якого слова умів майстерно добирати дотепні та вдалі рими, за що семінаристи прозвали його «римачем». Хоч учився залюбки, та після смерті батька (в 1789 р.) двадцятирічним юнаком І. Котляревський залишив семінарію і почав служити в різних полтавських канцеляріях. Згодом — учителем у поміщицьких маєтках на Полтавщині, де мав можливість глибше спостерігати за життям простого люду. Він бував на зборищах та іграх народних, сам брав участь в них, записував пісні, приказки, вдалі жарти, перекази, а на ярмарках часто слухав лірників і кобзарів. Усе побачене й почуте збагачувало Котляревського та знадобилося в його творчості. Саме в роки вчителювання (1794 — 1796) він почав працювати над першими трьома частинами поеми «Енеїда».

30 серпня 1930 року в Полтаві було відкрито пам'ятник І. П. Котляревському. Створив його скульптор Л. В. Позен. У 1950 році відкрився Полтавський літературно-меморіальний музей І. П. Котляревського. З 1990 року встановлено премію ім. І. П. Котляревського за кращі здобутки в галузі драматургії та театрального мистецтва. Гідно відзначено в 1994 році 225-річний ювілей автора «Енеїди» вже у незалежній Україні.

З Календаря знаменних дат.
Вересень 2014 р.

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

120 років від народження Олександра Довженка

Олександр Довженко — український та радянський письменник, кінорежисер, кінодраматург, художник, класик світового кінематографа.

Як подає Довженко в «Автобіографії», народився він 30 серпня 1894 року в селі В'юнища коло Сосниці на Чернігівщині, у родині козаків-хліборобів. Він підкреслює, як занепав під російським пануванням його козацький рід, утративши все, навіть уміння читати (ще дід був письменний, а батько — уже ні); як із одинадцяти братів і сестер дожили до зрілого віку тільки двоє; як мати, «народжена для пісень», «проплакала все життя»; як у Глухівському інституті (1911 — 1914) «з нас готовили учителів — обрусителів краю», а він усе ж таки крадькома здобував заборонені українські книжки.

Під час визвольних змагань Олександр перебував у війську Симона Петлюри — у складі 3-го полку армії Української Народної Республіки. Пережив німецьку, російську та польську окупації, бачив смерть на кожному кроці й сам бував під розстрілами, від яких його рятувало тільки диво.

У кіно Довженко прийшов 32-річним, зі значним життєвим досвідом. Уже друга повнометражна його картина «Звенигора» (1928) була визнана шедевром. Наступним фільмом («Арсенал») він торкнувся болючої рани України, поразки УНР. Для того, щоб уможливити собі подальшу працю в кіно, Довженко мусив із пробільшовицьких позицій змалювати повстання проти Центральної Ради, яку сам же й захищав у 1917 — 1918 роках. Це, як видно з натяку в його «Автобіографії», завдало йому «великого болю».

Довженко на зйомках фільму, 1932 р.

У 1930 році Довженко створює найзнаменитішу картину «Земля» (до речі, основні її зйомки проводилися в Яреськах на Полтавщині). Фільм із тріумфом пройшов екранами світу: в Англії, Америці, Італії, Японії, Франції. 1958 року картину «Земля» на Брюссельському кінофестивалі назвали однією з 12-ти найвидатніших стрічок всіх часів і народів.

Наталія ЗВОЛЬСЬКА,
бібліотекар відділу науково-методичної та консультативної роботи Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки

ПІЗНАННЯ

Календар

Календар знаменних дат. Вересень-жовтень

Анотація

Надається перелік знаменних і пам'ятних дат з відзначення: державних і релігійних свят; ювілеїв історичних осіб, діячів культури, мистецтва, літератури, вчених, героїчних борців за державність. Зокрема, у вересні відзначатимуться:

- 01 вересня** — День знань.
- 09 вересня** — 245 років від дня народження Івана Котляревського: українського письменника, поета, драматурга, громадського діяча.
- 10 вересня** — 120 років від дня народження Олександра Довженка: українського та радянського письменника, кінорежисера, кінодраматурга, художника, класика світового кінематографа.
- 11 вересня** — 150 років від дня народження Павла Грабовського: українського поета-лірика, публіциста, перекладача.
- 17 вересня** — 150 років від дня народження Михайла Коцюбинського: українського письменника.
- 28 вересня** — 85 років від дня народження Дмитра Павличка: українського поета, перекладача, літературного критика, громадсько-політичного діяча.
- 30 вересня** — Всеукраїнський день бібліотек.
- 05 жовтня** — 105 років від дня народження Богдана-Ігоря Антонича: українського поета, прозаїка, перекладача, літературознавця.
- 09 жовтня** — 110 років від дня народження Миколи Бажана: українського письменника, філософа, громадського діяча, перекладача, поета.
- 28 жовтня** — День визволення України від німецьких окупантів.

Перелік знаменних і пам'ятних дат супроводжується підібраними інформаційними матеріалами, які можуть бути використані для організації різноманітних заходів (виховних, навчальних тощо) у загальноосвітніх навчальних закладах.

► Стор. 7

Артем КИЯНОВСЬКИЙ,
директор НВК «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Стаття

Фактор читання в освіті: виклики часу та відповіді на них

Анотація

Публікація містить роздуми автора про місце читання в інформаційному суспільстві у контексті діяльності бібліотеки загальноосвітнього навчального закладу. Бібліотека, на думку автора, постає головним інструментом виховання, який школа має активно використовувати, розвивати й підтримувати.

Ольга ПРОКОПЧУК,
головний редактор журналу «Освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання»

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Нормативно-правовий покажчик

Моніторинг законодавства. Нові документи

Анотація

У покажчику надається перелік нормативно-правових актів та інших документів з питань загальної середньої освіти, які були оприлюднені у **липні 2014 року**. Тексти актів додаються. Нижче подаємо перелік друком.

№ з/п	Назва документа
1	Про порядок зарахування дітей, які потребують особливих умов виховання, до шкіл соціальної реабілітації і професійних училищ соціальної реабілітації та оформлення їхніх особових справ Наказ МОН України від 02.06.14 № 670.
2	Про підсумки проведення III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів малої академії наук України у 2014 році Наказ МОН України від 27.06.14 № 765.

Продовження на стор. 9

► Стор. 8

Продовження. Початок на стор. 8

№ з/п	Назва документа
3	Про затвердження персонального складу та відрядження команд України для участі у міжнародних учнівських олімпіадах з математики, біології, інформатики, фізики та хімії у 2014 році Наказ МОН України від 01.07.14 № 778. У редакції наказу МОН України від 11.07.14 № 820.
4	Про затвердження Типових навчальних планів Вальдорфських загальноосвітніх навчальних закладів I – III ступеня Наказ МОН України від 02.07.14 № 780.
5	Деякі питання організації участі команд України у міжнародних учнівських олімпіадах з математики, біології, інформатики, фізики та хімії 2014 року Наказ МОН України від 03.07.14 № 787.
6	Про затвердження складу журі 4-го етапу Всеукраїнського конкурсу «Парк педагогічної майстерності» Наказ МОН України від 07.07.14 № 795.
7	Про підготовку засідання підсумкової колегії Міністерства освіти і науки України Наказ МОН України від 09.07.14 № 807. Засідання підсумкової колегії МОН України з питання: «Про підсумки розв'язку дошкільної, загальної, позашкільної та професійно-технічної освіти у 2013/2014 навчальному році та завдання на 2014/2015 навчальний рік» буде проведено 22 серпня 2014 року в режимі відеоконференцзв'язку.
8	Про склад Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України Наказ МОН України від 10.07.14 № 816.
9	Деякі питання підключення департаментів (управлінь) освіти і науки до Єдиної державної електронної бази з питань освіти Наказ МОН України від 18.07.14 № 843.
10	Про зарахування учнів до загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів Лист МОН України від 18.07.14 № 1/9-366.
11	Стан та особливості діяльності психологічної служби системи освіти у 2014 – 2015 навчальному році Лист МОН України від 25.07.14 № 1/9-374.
12	Про методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році Лист МОН України від 25.07.14 № 1/9-376.

► Стор. 9

Валерій ЗАСЛОНКІН,
учитель англійської мови,
спеціаліст вищої категорії,
старший учитель ЗОШ І – ІІІ ст.
№ 4 ім. Валі Котика,
м. Шепетівка,
Хмельницька обл.

АНГЛІЙСЬКА МОВА. 7 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Домашні обов'язки та сімейні традиції

Анотація

Учні опановують лексико-граматичний матеріал, акцентують увагу на вживанні дієслів у теперішньому тривалому та майбутньому неозначеному часі, а також звертають увагу на функціонування певних граматичних виразів, передбачених програмою.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Опорні схеми до теми.
2. Матеріали для контролю знань з теми.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Календарне планування до теми «Домашні обов'язки та сімейні традиції».
2. Система уроків до теми «Домашні обов'язки та сімейні традиції» за підручником Л. В. Биркун, Н. О. Колтко, С. В. Богдан «OUR ENGLISH».

Людмила БУХНО,
учитель хімії та біології,
спеціаліст вищої категорії,
старший учитель Менської
районної гімназії,
Чернігівська обл.

БІОЛОГІЯ. 8 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Земноводні

Анотація

Учні ознайомляться із загальними рисами зовнішньої, внутрішньої будови, процесів життєдіяльності перших наземних тварин класу Земноводні; визначать особливості представників, що належать до різних рядів класу, зроблять порівняльну характеристику з рибами як тваринами, що проживають у водному середовищі; дізнаються про роль таких тварин у природі та житті людини.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Різноманітність земноводних (презентація).
2. Турбота про нащадків у земноводних: цікаві факти (презентація).

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Матеріали до уроків.

Людмила БУХНО,
учитель хімії та біології,
спеціаліст вищої категорії,
старший учитель Менської
районної гімназії,
Чернігівська обл.

БІОЛОГІЯ. 8 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Плазуни

Анотація

Учні ознайомляться із загальними рисами зовнішньої та внутрішньої будови й процесами життєдіяльності тварин класу Плазуни; визначать особливості представників, що належать до різних рядів класу, зроблять порівняльну характеристику з земноводними як наземними тваринами, що своєю діяльністю невід'ємно пов'язані з водним середовищем; визначать риси ускладнення, як типово наземних тварин; дізнаються про роль плазунів у природі та житті людини.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Динозаври (презентація).
2. Отруйні змії (презентація).
3. Плазуни Червоної книги України (презентація).

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Матеріали до уроків.

Олена ШАПОВАЛЕНКО,
учитель біології, спеціаліст вищої
категорії Стольненської
ЗОШ І – ІІІ ст., Менський р-н,
Чернігівська обл.

БІОЛОГІЯ. 9 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Вступ

Анотація

Учні опанують закономірності антропогенезу. Зокрема, вони поглиблять свої знання про біологічні науки, що вивчають людину; розширять базу знань про особливості виду Homo sapiens; усвідомлять значення знань про людину для збереження її здоров'я; засвоять соціальне та культурне успадкування.

Додатковий навчальний матеріал (додаток до частини 3).

1. Походження людини (учнівська презентація).

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Походження людини (розробка уроку).

Олена МИКИТЮК,
учитель інформатики, спеціаліст
вищої категорії Смілянського
природничо-математичного ліцею,
Асоційованої школи ЮНЕСКО,
м. Сміла, Черкаська обл.

ІНФОРМАТИКА. 5 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Інформація та повідомлення. Інформаційні процеси. Основи роботи з комп'ютером

Анотація

Учні ознайомляться з поняттям «інформація» та його зв'язком з наукою «Інформатикою»; вивчають основні види та властивості інформації, її об'єкти; ознайомляться з поняттям інформаційної моделі.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Правила техніки безпеки під час роботи в комп'ютерному класі.
2. Робота з об'єктами робочого столу (практичне завдання).
3. Будова комп'ютера (відеофайл) тощо.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Вивчаємо клавіатуру (презентація).
2. Інформаційні процеси (презентація).
3. Орієнтовний комплекс вправ для зняття втоми під час навчання в кабінеті інформатики тощо.

Любов ГАВРИЛЮК,
учитель історії, спеціаліст вищої
категорії, старший учитель
ЗОШ І – ІІІ ст. № 4,
ім. Валі Котика,
м. Шепетівка,
Хмельницька обл.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. 9 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Модернізація українського суспільства в середині та другій половині ХІХ ст.

Анотація

Учні опановують особливості запровадження модернізації на території українських земель під владою Російської та Австрійської імперій.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

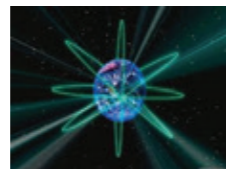
1. Причини проведення реформ 1860 – 1870-х років (таблиця).
2. Особливості соціально-економічного розвитку українських земель напередодні селянської реформи тощо.

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Селянська реформа в Україні (таблиця).
2. Реформа адміністративно-політичного управління 60 – 70-х років ХІХ ст. (таблиця).

Ольга ЧУЙКО,
учитель фізики, спеціаліст вищої
категорії, учитель-методист
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи
ЮНЕСКО, м. Сміла,
Черкаська обл.

ФІЗИКА. 10 клас

Практикум

Лабораторна робота «Оцінювання розмірів молекул»

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Оцінювання розмірів молекул». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду з рафінованою олією, піпеткою, склянкою з теплою водою та лінійкою з міліметровими поділками. Його метою є визначення об'єму краплі, діаметру масляної плями.

Ольга ЧУЙКО,
учитель фізики, спеціаліст вищої
категорії, учитель-методист
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи
ЮНЕСКО, м. Сміла,
Черкаська обл.

ФІЗИКА. 10 клас

Практикум

Лабораторна робота «Підтвердження закону Гей-Люссака»

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Підтвердження закону Гей-Люссака». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду з термометром, лінійкою з міліметровими поділками, вузькою склянкою трубкою, склянками з водою та пластиліном. Його метою є вимірювання довжини стовпа повітря в трубці та температури навколишнього повітря.

Ольга МАЛЬКО,
учитель української мови та
літератури, спеціаліст вищої
категорії ЗОШ І–ІІІ ст., учасник
Всеукраїнського конкурсу
«Учитель року – 2007»
у номінації «Українська мова
та література», смт. Кочеток,
Чугуївський р-н, Харківська обл.

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Основи журналістики

Методичні рекомендації

Через журналістику до життєвої компетентності

Анотація

У публікації автор пропонує власний творчий Проект курсу за вибором – «Основи журналістики», метою якого є створення належних умов для реалізації принципів національного і громадянського виховання, загального і мовленнєвого розвитку учнів, мотивації творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до світу тощо.

Окрім того, у **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Основи журналістики (авторська програма курсу за вибором).
2. Основні терміни (дидактичні матеріали).
3. Журналісти про журналістику (добірка цитат).
- 4–7. Нова хвиля (номери шкільної газети).

Ірина КОБЕЛКОВА,
учитель початкових класів,
спеціаліст першої категорії
ЗОШ І–ІІІ ст. № 28, учасник
Всеукраїнського конкурсу
«Учитель року – 2007»
у номінації «Початкові класи»,
м. Житомир

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Початкова школа

Опис досвіду

Метод проектів як засіб креативно- пізнавальної діяльності молодших школярів

Анотація

Особливістю передового педагогічного досвіду І. Кобелкової є використання методу проектів як засобу стимулювання пізнавальної активності і самостійності учнів початкової школи. Цей метод є додатковим засобом, що розвиває пізнавальну сферу та особистісні якості молодшого школяра, з його допомогою підвищується пізнавальний інтерес учнів до навчання.

Окрім того, у **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Ми – маленькі споживачі (інформаційний проект).
2. Подорож насінини (інформаційний проект).
3. Метод проектів як засіб креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів (презентація).
4. Що таке ґрунт? (презентація).
5. Склад повітря (презентація).
6. Розробки уроків (4 клас) тощо.

Ірина АНДРУСЕНКО,
науковий співробітник
лабораторії початкової
освіти Інституту педагогіки
НАПН України

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Початкова школа

Методичні рекомендації

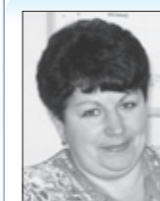
Особливості вивчення природознавства у 3-му класі

Анотація

Окреслюючи особливості навчання природознавства учнів 3-го класу, автор акцентує увагу вчителів початкових класів на реалізації навчального змісту за новою програмою, пропонує орієнтовне календарно-тематичне планування за підручниками: «Природознавство. 3 клас» (автори: Т. Г. Гільберг, Т. В. Сак) та «Природознавство. 3 клас» (автор – І. В. Грущинська).

Окрім того, у **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків природознавства у 3-му класі за підручником «Природознавство. 3 клас» (автори: Т. Г. Гільберг, Т. В. Сак).
2. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків природознавства у 3-му класі за підручником «Природознавство. 3 клас» (автор – І. В. Грущинська).

Наталія ШВАРЦ,
учитель української мови
й літератури, спеціаліст вищої
категорії, учитель-методист,
завідувач районного методич-
ного кабінету відділу освіти
сім'ї та молоді Глобинської РДА,
Полтавська обл.

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Позакласне читання

Практична рекомендація

Кожен урок позакласного читання — це урок життя

Анотація

На тлі методичних коментарів до організації уроків позакласного читання української літератури в середній і старшій школі автор пропонує читачам напрацювання творчої групи вчителів-словесників Глобинського району Полтавщини — примірне планування та розробки конспектів уроків позакласного читання для 6–11-х класів.

Отже, у **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Розробки уроків позакласного читання для 6-го класу.
2. Розробки уроків позакласного читання для 7-го класу.
3. Розробки уроків позакласного читання для 8-го класу.
4. Розробки уроків позакласного читання для 9–11-х класів.

Олександр МАНДРОВНИЙ,
методист з гуманітарного
циклу знань міського
методичного центру,
м. Славутич,
Київська обл.

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Українська література

Стаття

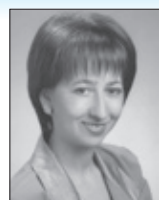
Медіаосвітній контекст кіношедеврів Олександра Довженка

Анотація

Цьогорічний вересень позначений ювілеєм знакової для вітчизняної культури особистості Олександра Довженка. Нетрадиційною освітньо-виховною акцією відзначили цю славу дату в Славутичі. Йдеться про освітні цілі та організацію загальноміської патріотично-виховної акції «Дивимось кіношедеври О. П. Довженка».

Окрім того, у **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Умови проведення загальноміської патріотично-виховної акції «Дивимось кіношедеври О. П. Довженка», присвяченої 120-річчю від дня народження Олександра Довженка.
2. Кінофільми Олександра Довженка (у т. ч. і документальні фільми про нього) (анотований список).

Ірина КУКУРУЗА,
учитель фізики, спеціаліст
вищої категорії ЗОШ № 7
м. Новгорода-Волинського,
Житомирська обл.

МЕТОДИЧНА РОБОТА
Фізика

Методичний посібник

Фізика з лірикою, або Як література та мистецтво допомагають опанувати фізичні закони

Анотація

Наукове пізнання природи та її поетичне сприйняття завжди йдуть поруч, взаємно збагачуючи одне одного. Загальновідомо, що вдале використання літератури та мистецтва допомагає опанувати фізичні знання й розуміти природні явища, відчуті їх внутрішню гармонію та красу. У публікації презентовано авторський посібник «Розвиток творчих здібностей учнів на уроках фізики».

Окрім того, в **додатку** на компакт-диску запропоновано:

1. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках фізики (посібник).

Наталія КОЗЛОВЕЦЬ,
редактор-бібліограф
НВП «Форум»

МЕТОДИЧНА РОБОТА

Бібліографічні списки

Нове в навчальному процесі

Анотація

Головне завдання бібліографічних списків — широке інформування учасників навчально-виховного процесу про нові публікації в освітній періодичній пресі за період з **01.07.2014 р. по 31.07.2014 р.** Списки оформлені у вигляді самостійного документа зі своєю порядковою нумерацією сторінок. Кожному учаснику навчально-виховного процесу підготовлений окремий список. Надається можливість ознайомитися з ним на компакт-диску і роздрукувати при потребі. Нижче подаємо зміст документа.

Стор.

1. Директору	3
2. Заступнику директора з навчальної роботи	5
3. Заступнику директора з виховної роботи	9
4. Заступнику директора з господарської роботи	11
5. Бібліотекаря	13
6. Соціальному педагогу	15
7. Шкільному психологу	17
8. Педагогу-організатору	19
9. Учителю початкових класів	21
10. Учителю української мови	27
11. Учителю української літератури	29
12. Учителю російської мови	35
13. Учителю англійської мови	37
14. Учителю німецької мови	41
15. Учителю світової літератури	43
16. Учителю історії	47
17. Учителю правознавства	51
18. Учителю економіки	53
19. Викладачу курсу «Етика».	55
20. Викладачу курсу «Художня культура».	57
21. Викладачу курсу «Музичне мистецтво»	59
22. Викладачу курсу «Образотворче мистецтво»	61
23. Учителю математики	63
24. Учителю фізики	65
25. Учителю природознавства	67
26. Учителю біології	69
27. Учителю астрономії	71
28. Учителю географії	73
29. Учителю хімії	75
30. Учителю трудового навчання	77
31. Учителю екології	79
32. Учителю інформатики	81
33. Викладачу курсу «Основи здоров'я»	83
34. Учителю фізичної культури	85
35. Усім учителям	87
36. Учням	91
37. Вихователю групи продовженого дня	95

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

05.08.2014 р.

№ 900

Про проведення експерименту за
інноваційним освітнім проектом
«Шкільна електронна бібліотека
«ШБІЦ-інфо»

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (зі змінами), на виконання пункту 61 Програми спільної діяльності Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України на 2014 – 2016 роки, враховуючи клопотання Національної академії педагогічних наук України від 10.06.2014 № 2-7/117 та висновки комісії з післядипломної педагогічної освіти та освітнього менеджменту Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 28.11.2013 (протокол № 3), з метою створення та впровадження в практику роботи науково-методичних установ і навчальних закладів інноваційної системи інформаційного забезпечення керівних, педагогічних та науково-педагогічних кадрів для вирішення управлінських, навчальних, виховних та розвивальних завдань освітнього процесу.

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:
 - 1.1. Заявку на проведення експерименту за інноваційним освітнім проектом «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо».
 - 1.2. Програму експериментальної роботи на 2014 – 2017 роки.
2. Надати статус експериментального закладу всеукраїнського рівня учасникам всеукраїнського експерименту за інноваційним освітнім проектом «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» у складі згідно з додатком (далі – експериментальні заклади).
3. Головним управлінням (департаментом) освіти і науки надавати допомогу експериментальним закладам у забезпеченні необхідних умов щодо організації та проведення експериментальної роботи.
4. Зкладам післядипломної педагогічної освіти сприяти науково-педагогічним дослідженням в процесі реалізації та впровадження інноваційного освітнього проекту.
5. Державній науковій установі «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України (Завалевський Ю. І.) надавати науково-методичну допомогу педагогічним колективам експериментальних закладів в організації ними експериментальної роботи та внести інформацію про експеримент до банку освітніх інновацій.
6. Комісії з післядипломної педагогічної освіти та освітнього менеджменту Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (Ляшенко О. І.) заслуховувати звіт наукового керівника спільно з автором проекту про завершення відповідних етапів експериментальної роботи.
7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра

П.Б. Полянський